

Sekswerkers uit het zicht van de zorg

Met het nieuwe wetsvoorstel Wet Regulering Sekswork (WRS) hoopt het kabinet beter zicht te krijgen op de gehele prostitutiebranche. Het Prostitutie & Gezondheidscentrum, P&G292, verwacht het tegendeel: met de komst van deze nieuwe wet zullen sekswerkers uit het zicht verdwijnen; ook voor ons als zorgverleners. Daarmee heeft het voorstel een averechts effect.

P&G292 biedt sinds 2008 gezondheidszorg aan sekswerkers in de stadsregio Amsterdam. Ons team bestaat uit verpleegkundigen seksuele gezondheid van de GGD en prostitutie maatschappelijk werkers van HVO Querido. Wij werken gemeenschappelijk aan het verbeteren van de positie van sekswerkers. Jaarlijks zien we 2000 sekswerkers tijdens ons veldwerk, nemen we meer dan 2000 soa/hivtesten af en zitten 200 sekswerkers in een begeleidingstraject bij maatschappelijk werk. We zien daarmee één derde van het totaal aantal sekswerkers dat landelijk wordt gezien door de verschillende GGD-locaties.

Met deze internetconsultatie geven wij aan tegen de vergunningplicht voor sekswerkers (artikel 2) te zijn, tegen de sanctie voor sekswerkers (artikel 41) en de straf voor klanten (artikel 40) die onderdeel uitmaken van de WRS. Wij zijn ervan overtuigd dat deze regelgeving ertoe leidt dat sekswerkers juist meer kwetsbaar worden voor uitbuiting.

Sekswerkers hebben, net als ieder ander in Nederland werkend persoon, het recht op onbelemmerde toegang tot ons rechtssysteem. Wanneer een sekswerker geen vergunning aanvraagt uit angst voor verlies aan privacy en sociale uitsluiting of omdat hij/zij niet voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de vergunning, heeft hij/zij geen toegang meer tot bescherming door de wet. Op dat moment is er namelijk sprake van onvergund werk waarop een sanctie opgelegd kan worden. Het feit dat in het vergunningregister alleen een bsn-nummer en een werk gerelateerd telefoonnummer zullen worden opgenomen, doet daar niets aan af. Een persoon is weliswaar door een ander privé persoon niet te herkennen aan een bsn-nummer, maar door verschillende overheidsinstanties en mensen uit hun naaste omgeving weldegelijk. Sekswerkers laten ons nu al weten dat dat voor hen voldoende reden is om geen vergunning aan te zullen vragen. Daarmee creëert de WRS een nieuw illegaal circuit en zullen de meest kwetsbare sekswerkers voor ons als zorgverleners moeilijk te bereiken zijn. Uit recentelijk onderzoek dat in opdracht van het WODC is uitgevoerd, blijkt ook dat hoe meer landelijke en lokale regels er worden opgelegd aan sekswerkers, des te meer ze uit het zicht van de zorg blijven¹. Sekswerkers die onzichtbaar zijn voor zorg en niet hun recht durven halen uit angst voor juridische vervolging, zijn extra vatbaar voor misbruik en geweld.

Het kabinet geeft in de memorie van toelichting aan een extra zorgplicht te voelen en met betrokkenheid op te treden om de positie van sekswerkers te verbeteren. In onze ogen is de WRS een verdere regulering en criminalisering van de seksbranche dat zijn doel volledig voorbij gaat.

Namens het team van P&G292,

Directeur HVO-Querido

¹ Onderzoek maatschappelijke positie sekswerkers; Breurer & Intraval juli 2018, p. II.